

بررسی تاثیرات مولفه های فضای سبز و رنگ محیط در فرایند بهبود عملکرد اجرایی کودکان اوتیسم با تاکید بر تنوع حسی

سیدمحمدحسین علیپوریزدی^۱، علی تیمور نژاد^۲

۱-دانشجوی کارشناسی روان شناسی دانشگاه قرآن و حدیث قم و کارشناسی ارشد روانشناسی اسلامی گرایش مثبت

گرا پیام نور خراسان رضوی

۲-دکتری روان شناسی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

چکیده

حیاط انسان برگرفته از طبیعت است و تمام نیازها و حل مشکل جسمی و روحی انسان برگرفته از طبیعت است، انسان جزئی از طبیعت و فضای سبز است و علاقه زیادی دارد که نیاز درمانی اش را از این طریق پیدا کند، زیرا برای هر بیماری طبیعت، درمانی عرضه کرده است. اولین و آشکارترین تاثیر طبیعت بر انسان، ایجاد احساس آرامش و کاهش استرس می باشد که این امر خود پیش زمینه ای برای ارتقای سلامت می باشد. از طرفی مولفه رنگ عاملی مهم در طراحی است که میتواند به ساختمان جان ببخشد و یکی از دغدغه های فرآیند درمان است که در حالت روحی کودکان اوتیستیک تاثیر زیادی دارد. لذا شناخت مؤلفه های معماری تأثیرگذار بر مشکلات رفتاری کودکان با اختلال اوتیسم برای معماران و روان شناسان با اهمیت به نظر می رسد. همچنین با مرور و جمع بندی مقالات و تحقیقات انجام شده در این زمینه به روش کتابخانه ای و با رویکرد توصیفی- تحلیلی اصولی کلی و الگوهایی را برای طراحی فضای سبز و مولفه رنگ محیط در مراکز نگهداری کودکان اوتیسم، به طوری که در روند درمان مؤثر باشد، ارائه می نماید. یافته های این مطالعه نشان می دهد که اگر طراحی فضای سبز در محوطه و وارد کردن عناصری از طبیعت به داخل ساختمان، بودن در یک فضای طبیعی و رنگ مناسب در فضاهای داخلی بر طبق اصول ارائه شده طراحی و به کار گرفته شود، دارای مزایایی چون کاهش استرس و افزایش تمرکز کودکان اوتیسمی و افزایش عملکرد اجرایی خواهد بود. عملکرد اجرایی، به مجموعه ای از عملکردها، مانند برنامه ریزی، حافظه کاری، کنترل تکانه ها، مهار و انعطاف پذیری تفکر و نیز شروع یک کار و نظارت بر آن اطلاق می شود. به نظر می رسد توجه به الگوهای معماری ارائه شده در این پژوهش می تواند با تأثیر بر احساس محیط و فرایند ادراک آن، بر سیستم پردازش مرکزی و در نتیجه اصلاح مشکلات رفتاری کودکان با اختلال اوتیسم مؤثر باشد که در قالب مدل تنوع حسی محیط ارائه شده است. در واقع طراحی درجه بندی شده این مراکز، به عنوان پله های رسانیدن یک کودک اوتیسم به یک زندگی عادی عمل کند.

واژگان کلیدی: اوتیسم، رنگ، معماری، تنوع حسی محیط، فضای سبز، کاهش استرس، عملکرد اجرایی